

KASEM
BUNDIT
UNIVERSITY

ปีการศึกษา 2565

การจัดการความรู้
(KNOWLEDGE MANAGEMENT: KM)

แนวทางการประเมิน
ผลการเรียนรู้ **SOFT SKILL**

สำนักวิชาศึกษาทั่วไป
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

คณะกรรมการจัดการความรู้ (KM)
สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

คำนำ

ในปีการศึกษา 2565 คณะกรรมการจัดการความรู้ (KM) สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ได้จัดกิจกรรมการจัดการความรู้ (KM) ในเรื่องที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสำนักวิชาศึกษาทั่วไป คือ “แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ Soft skill” และ “เทคนิคการเขียนบทความทางวิชาการ” โดยได้รับความสนใจจากคณาจารย์ของสำนักวิชาศึกษาทั่วไป ได้เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสร้างองค์ความรู้สำหรับนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคณาจารย์ในด้านวิชาการ ให้สามารถผลิตผลงานทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศ

ทั้งนี้ หัวข้อ “แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ Soft skill” เป็นการรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ Soft skill ทั้ง 6 ทักษะ ประกอบด้วย ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะด้านการคิด ทักษะด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะการบริหารชีวิต และทักษะด้านสังคม เพื่อเป็นแนวทางสำหรับคณาจารย์ทั้งภายในและภายนอกสำนักวิชาศึกษาทั่วไปนำไปปรับประยุกต์ใช้ในรายวิชาของตนเองได้อย่างเหมาะสม คณะกรรมการจัดการความรู้ (KM) สำนักวิชาศึกษาทั่วไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ Soft skill นี้จักเป็นประโยชน์ต่อคณาจารย์สำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปได้และสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิด Soft skill ตามที่คาดหวัง

คณะกรรมการจัดการความรู้ (KM)
สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

2565

แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ Soft skill สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) ของสำนักวิชาศึกษาทั่วไป ประจำปีการศึกษา 2566 โดยคณะกรรมการจัดการความรู้ (KM) สำนักวิชาศึกษาทั่วไป ได้จัดกิจกรรมการจัดการความรู้ของสำนักวิชาศึกษาทั่วไป ในหัวข้อ “การประเมินผลการเรียนรู้ Soft skill” ซึ่งประกอบด้วย ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะด้านการคิด ทักษะด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะการบริหารชีวิต และทักษะด้านสังคม ซึ่งแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ Soft skill ทั้ง 6 ทักษะ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ทักษะด้านการสื่อสาร

สำหรับทักษะด้านการสื่อสาร แบ่งออกเป็น 2 ทักษะ ได้แก่ ทักษะด้านการสื่อสารภาษาไทย และทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยในแต่ละทักษะมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 นิยาม

ทักษะด้านการสื่อสารภาษาไทย หมายถึง การมีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทย ทั้งการฟัง อ่าน พูด เขียน การนำเสนองาน การถ่ายทอดความคิด ความรู้และประสบการณ์ อย่างเหมาะสมในบริบทที่หลากหลาย

ทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ หมายถึง การมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน การนำเสนอ และการสืบค้นข้อมูลในโลกสมัยใหม่เพื่อใช้ในการดำเนินชีวิต

1.2 วิธีการเรียนการสอน/การจัดกิจกรรม

วิธีการเรียนการสอนทักษะด้านการสื่อสารภาษาไทย

วิธีการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารภาษาไทย จะแยกเป็นทักษะ ฟัง อ่าน พูด เขียน โดยจะเน้นที่การพูดและการเขียนใน 7 สัปดาห์แรก อาจารย์จะสอนหลักการและเทคนิคเพื่อพัฒนาทักษะ ฟัง อ่าน พูด เขียน และหลักการสื่อสาร เช่น การนำเสนอด้วย Visual Thinking การเขียนโน้มน้าวใจด้วยเทคนิค OREO (Opinion Reason Example Offer) โดยมีสื่อประกอบการเรียนรู้และทำกิจกรรมในชั้นเรียน มีการประเมินผลจากใบงาน และ 8 สัปดาห์หลังจะเป็นการปฏิบัตินำเสนอของนักศึกษา โดยได้มอบหมายการทำงานกลุ่มโดยใช้หลัก Student-centered ให้นักศึกษาเลือกทักษะที่ตนถนัดและสนใจ จากทักษะ ฟัง อ่าน พูด เขียน จับกลุ่มตามความสนใจทักษะนั้น ๆ และคิดกิจกรรมเสริมทักษะนั้น ๆ โดยให้คิดกิจกรรม การให้

คะแนน และให้แต่ละกลุ่มนำเสนอโดยแสดงบทบาทสมมติเป็นครู ให้เพื่อน ๆ ทำกิจกรรมในห้องเรียน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกม และสะสมคะแนนเมื่อได้นำเสนอครบทุกกลุ่มและมีรางวัลให้กลุ่มที่ได้คะแนนสูงด้วย

วิธีการเรียนการสอนทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ

วิธีการเรียนการสอน/การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ จะเน้นวิธีเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อย่างหลากหลาย เช่น การสอนแบบสาธิต (Demonstration) การเรียนรู้โดยเน้นงานปฏิบัติ (Learning by doing) การแสดงบทบาทสมมติ (Role play) การใช้สถานการณ์จำลอง (simulation) การใช้เกม (Games) การเล่าเรื่อง (Story telling) และการนำเสนอ (Presentation) อีกทั้งยังจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-study) ในห้องคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CALL: Computer Assisted Language Learning) และผ่านระบบออนไลน์/เทคโนโลยี ด้วย

1.3 วิธีการวัดและประเมินผล

วิธีการวัดและประเมินผลทักษะด้านการสื่อสารภาษาไทย

1) การประเมินการสื่อสารภาษาไทยด้านทักษะการฟัง อ่าน พูด เขียน โดยเน้นทักษะการพูด และเขียน ไม่มีการประเมินโดยใช้ข้อสอบ แต่จะประเมินจากการปฏิบัติ และเน้นการประเมินที่หลากหลาย เช่น การนำเสนอ การนำความรู้ไปใช้ โดยอาจารย์จะเป็นผู้ประเมินทักษะต่าง ๆ ตาม Scoring Rubrics ที่กำหนด

2) เครื่องมือในการประเมิน

(1) แบบประเมิน Visual Thinking ในหัวข้อ เรียนที่เกษมบัณฑิต ให้จบใน 4 ปี ตาม Scoring Rubrics ที่กำหนดใช้ประเมินทักษะการเขียน การคิด และการใช้เทคโนโลยี

(2) แบบประเมิน การเขียนโน้มน้าวใจด้วยเทคนิค OREO (Opinion Reason Example Offer) โดยให้นักศึกษากำหนดหัวข้อเอง เช่น โลกไร้คน คณิตศาสตร์ไม่ยากอย่างที่คิด การขับขี่ให้ปลอดภัย ฯลฯ และประเมินผลตาม Scoring Rubrics ที่กำหนด ใช้ประเมินทักษะการเขียน และการคิด

(3) แบบประเมินการนำเสนอ ภายในเวลาที่กำหนด ประมาณ 2-3 นาที โดยให้นักศึกษากำหนดหัวข้อเอง และทำ power point เพื่อการนำเสนอ 1 slide การประเมินผลตาม Scoring Rubrics ที่กำหนด ใช้ประเมินทักษะการพูด การนำเสนอ การคิดและการใช้เทคโนโลยี

(4) แบบประเมินงานกลุ่ม การสื่อสารทักษะต่าง ๆ ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ตาม Scoring Rubrics ที่กำหนด ใช้ประเมินทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การคิดและการทำงานร่วมกัน

3) การประเมินทักษะการสื่อสารภาษาไทย เป็นการประเมินเพื่อพัฒนา จึงเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถแก้ไขงานที่มีผลประเมินได้น้อยส่งใหม่เพื่อเพิ่มคะแนนได้

4) การประเมินทักษะการสื่อสารภาษาไทย สามารถจัดการประเมินอย่างรอบด้านได้ (การประเมิน 360 องศา) โดยมีการประเมินจากผู้สอน ประเมินจากผู้ร่วมชั้นเรียน ผู้เรียนประเมินตนเอง และประเมินจากฐานความรู้ (ผู้เรียนทำแบบทดสอบ)

วิธีการวัดและประเมินผลทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ

1) มีการประเมินการสื่อสารภาษาอังกฤษด้านทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน โดยมีการประเมินจากการทดสอบ การปฏิบัติและเน้นการประเมินที่หลากหลาย

2) เครื่องมือในการประเมิน

(1) ข้อทดสอบ (Test) ประเมินเกี่ยวกับคำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ การอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียน

(2) ประเมินด้วย Software Edusoft ในห้อง CALL ประเมินทักษะการฟัง

(3) แบบประเมิน English Conversation ประเมินทักษะการพูด โดยอาจารย์เจ้าของภาษา

(4) แบบประเมินการนำเสนองานกลุ่ม (Presentation) โดยนักศึกษากำหนดหัวข้อที่สนใจและเลือกรูปแบบการนำเสนอได้เอง จะนำเสนอหน้าชั้นประกอบสื่อหรือเสนอผ่าน Clip VDO ก็ได้ และประเมินตาม Scoring Rubrics ที่กำหนด เช่น การนำเสนอเรื่อง Stress Management การแนะนำมหาวิทยาลัย/คณะ เป็นภาษาอังกฤษ การสาธิตการทำอาหาร การเล่านิทานภาษาอังกฤษ (Story telling) การแสดงบทบาทสมมติ ตามสถานการณ์ต่าง ๆ ประเมินตาม Scoring Rubrics ที่กำหนด ประเมินทักษะการพูดการนำเสนอ การคิด การใช้เทคโนโลยี และการทำงานร่วมกัน

(5) แบบประเมินการสื่อสารการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยผ่านกิจกรรม Assignment จากอาจารย์ผู้สอนและประเมินตาม Scoring Rubrics ที่กำหนด ใช้ประเมินทักษะพูด การฟัง และการคิด

3) การประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ เป็นการประเมินเพื่อพัฒนา จึงเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถแก้ไขงานที่มีผลประเมินได้น้อย ส่งใหม่เพื่อเพิ่มคะแนนได้

4) การประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ คือ การประเมินทักษะรายบุคคล

5) การส่งงานอาจารย์ควรคำนึงถึงความปลอดภัย และผลลบที่อาจเกิดกับนักศึกษาด้วย

1.4 สมรรถนะที่คาดหวัง

ระดับ	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
ทักษะด้านการสื่อสารภาษาไทย	
5	ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารตามกรอบการสื่อสารที่กำหนดได้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้องและมีอัตลักษณ์ในรูปแบบของตนเอง
4	ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารตามกรอบการสื่อสารที่กำหนดได้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้อง
3	ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารตามกรอบการสื่อสารที่กำหนดได้ ในระดับดีมาก
2	ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารตามกรอบการสื่อสารที่กำหนดได้ ในระดับดี
1	ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารตามกรอบการสื่อสารที่กำหนดได้ โดยอาจารย์คอยให้คำแนะนำเพิ่มเติม

ระดับ	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
ทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ	
5	สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทั้งในกรอบและนอกกรอบการสื่อสารที่กำหนด อย่างเป็นธรรมชาติ คล่องแคล่วและถูกต้องใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา
4	สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทั้งในกรอบและนอกกรอบการสื่อสารที่กำหนด ในระดับดี
3	สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ในกรอบการสื่อสารที่กำหนด ในระดับดี
2	สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ในกรอบการสื่อสารที่กำหนด ในระดับพอใช้
1	สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ในกรอบการสื่อสารที่กำหนด โดยอาจารย์ต้องกระตุ้นและให้คำแนะนำเพิ่มเติม

2. ทักษะด้านเทคโนโลยี

2.1 นิยาม

ทักษะด้านเทคโนโลยี หมายถึง

- การใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์: มีความสามารถในการเลือกใช้เทคโนโลยีที่มีความปลอดภัยและมีประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น มีความรับผิดชอบ และมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีรวมทั้งไม่สร้างความเดือดร้อนหรือความเสียหายต่อตนเองและผู้อื่น

- การจัดการสังคมออนไลน์: มีความสามารถในการปรับประยุกต์ใช้สังคมออนไลน์ (social media) ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนร่วมได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

- ความฉลาดทางเทคโนโลยี: มีความสามารถในการเผชิญกับความท้าทายในการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล สามารถปรับตัวให้เข้ากับชีวิตดิจิทัลได้ สามารถรับรู้และรับมือการคุกคามข่มขูบนโลกออนไลน์ได้อย่างชาญฉลาด รวมทั้งสามารถใช้สื่อและเข้าสังคมในโลกออนไลน์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

2.2 วิธีการเรียนการสอน/การจัดกิจกรรม

การจัดการเรียนการสอนจะสอนให้นักศึกษาใช้โปรแกรม Ms Office และ Application ต่าง ๆ ได้ คือ Ms Word , Ms Excel, Ms Power Point, Canva และ Google form จะเป็นการมอบหมายงานทั้งเดี่ยวและงานกลุ่ม โดยเน้นทักษะการผสมผสานกัน โดยการทำงานเดี่ยวจะมอบหมายหัวข้อโจทย์งานออกแบบความคิดสร้างสรรค์ โดยการให้ข้อมูลและให้ออกแบบเป็น infographic และงานกลุ่มเน้นการทำงานเป็นทีม โดยมอบหมายงานการทำคลิปวิดีโอ ส่วนโปรแกรม Microsoft Word สอนให้นักศึกษาได้ใช้เครื่องมือเป็น Ms Power Point นำเสนองานได้ ส่วนโปรแกรม Excel เป็นโปรแกรมค่อนข้างยาก หากนักศึกษาไม่เข้าเรียนก็จะทำคำนวณไม่ได้ใช้เครื่องมือไม่เป็น แต่ผู้สอนจะใช้วิธีการสอนไม่ยากจนเกินไปใช้ฟังก์ชันหาผลรวม ถ้าตั้งใจเรียนก็จะทำได้ ผู้สอนจะเผื่อเวลาทบทวนให้กับผู้เรียนในช่วง 2 สัปดาห์สุดท้ายสำหรับคนที่ไม่ได้มาเรียน ปัญหาของนักศึกษา คือ Copy งานของเพื่อนมาส่งแบบไม่ถูกต้อง คือ การไม่ใช้เครื่องมือหรือการใช้สูตรในการคำนวณ

2.3 วิธีการวัดและประเมินผล

2.3.1 มีการประเมินทักษะรายบุคคล และรายกลุ่ม การทำงานเป็นทีม โดยเน้นการออกแบบงานอย่างสร้างสรรค์

2.3.2 มีการประเมินจากการปฏิบัติและเน้นการประเมินที่หลากหลาย

2.3.3 เครื่องมือในการประเมิน

1) ประเมินวิธีการสอบปากเปล่า นักศึกษาเป็นรายบุคคล โดยให้นักศึกษาจับฉลากจากโจทย์ในโปรแกรมต่าง ๆ มีอยู่ 5 หัวข้อ คือ Ms Word, Ms Excel, Ms Power Point, Canva และ Google form ใช้วิธีการให้เด็กทอยลูกเต๋า ว่านักศึกษาจะได้ทำโปรแกรมอะไร

2) ประเมินจากหัวข้อโจทย์งานออกแบบความคิดสร้างสรรค์ จากการค้นคว้าข้อมูลและออกแบบเป็น infographic ตาม Scoring Rubrics ที่กำหนด

3) ประเมินงานกลุ่ม การทำงานร่วมกัน การนำเสนอคลิปวิดีโอ ตาม Scoring Rubrics ที่กำหนด

2.4 สมรรถนะที่คาดหวัง

ระดับ	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
5	ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยี การใช้งานคอมพิวเตอร์ การใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นข้อมูล สามารถปฏิบัติได้ ในระดับดีมาก
4	ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยี การใช้งานคอมพิวเตอร์ การใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นข้อมูล สามารถปฏิบัติได้ ในระดับดี
3	ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยี การใช้งานคอมพิวเตอร์ การใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นข้อมูล สามารถปฏิบัติได้ ในระดับพอใช้
2	ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยี การใช้งานคอมพิวเตอร์ การใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นข้อมูล สามารถปฏิบัติได้ ในระดับเริ่มมีการพัฒนา
1	ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยี การใช้งานคอมพิวเตอร์ การใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นข้อมูล สามารถปฏิบัติได้ โดยอาจารย์ต้องกระตุ้น

3. ทักษะด้านการคิด

3.1 นิยาม

ทักษะการคิดเป็นความสามารถจากกระบวนการทางสมองในการจัดกระทำข้อมูลหรือสิ่งเร้าที่รับเข้ามา เป็นกระบวนการทางสติปัญญา มีลักษณะเป็นขั้นตอนหรือวิธีการ โดยแบ่งเป็น 3 ทักษะ ดังนี้

3.1.1 ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน เป็นทักษะการคิดที่ใช้ในการสื่อสารเป็นหลัก คือ ทักษะการพูด การอ่าน การฟัง และการเขียน

3.1.2 ทักษะการคิดทั่วไป เป็นทักษะการคิดที่เจาะจงเป้าหมายในการคิดที่สัมพันธ์กับสถานการณ์และการกระทำ

3.1.3 ทักษะการคิดขั้นสูง เป็นทักษะการคิดที่มีความสลับซับซ้อน จะต้องอาศัยขั้นตอนการคิดหลายขั้นตอน นับตั้งแต่การคิดวิเคราะห์ วิจาร์ณ และสังเคราะห์

3.2 วิธีการเรียนการสอน/การจัดกิจกรรม

การจัดกระบวนการเรียนการสอนทักษะการคิด ควรต้องเป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นให้เห็นสมรรถนะหรือขีดความสามารถเชิงประจักษ์ โดยเน้นการบวนการคิดตั้งแต่ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ทักษะการคิดทั่วไป และทักษะการคิดขั้นสูง ให้ทักษะการคิดเหล่านี้มีความสัมพันธ์และยกระดับซึ่งกันและกัน การซึ่งมีรูปแบบการคิดแบบอเนกนัย 4 วิธี ดังนี้

3.2.1 การคิดริเริ่ม (Originality) เป็นความสามารถในการคิดสิ่งแปลกใหม่ที่ไม่เคยมีหรือปรากฏมาก่อน โดยเป็นการคิดเชิงจินตนาการ ซึ่งสามารถเป็นได้ทั้งจินตนาการแบบเพ้อฝันหรือเสมือนจริงก็ได้ สำหรับการใช้ในการคิดลักษณะนี้ควรจะต้องนำไปใช้ในกิจกรรมการคิดเพื่อการระดมสมอง (Brainstorm) จากกระบวนการกลุ่มจะทำให้ได้แนวคิดใหม่ ๆ ที่มีประโยชน์ และความเหมาะสมได้

3.2.2 การคิดคล่องแคล่ว (Fluency) เป็นความสามารถในการสร้างผลผลิตทางความคิดได้อย่างรวดเร็วในเวลาจำกัด โดยจะมีความคล่องแคล่วในการใช้ถ้อยคำสื่อสาร คล่องแคล่วในการเชื่อมโยงคล่องแคล่วในการแสดงออก และคล่องแคล่วในกระบวนการคิด

3.2.3 การคิดยืดหยุ่น (Flexibility) เป็นความสามารถในการคิดแบบหลายทิศทางในลักษณะของการวางแผนแบบพร้อมรับสถานการณ์ ทั้งยืดหยุ่นแบบทันทีและยืดหยุ่นแบบดัดแปลงเพื่อพร้อมใช้

3.2.4 การคิดละเอียดลออ (Elaboration) เป็นความสามารถในการคิดด้วยจำแนกรายละเอียดของเนื้อหาที่คิดนั้นออกเป็นส่วนย่อย ๆ อย่างเป็นกระบวนการจากการวิเคราะห์ วิจาร์ณ และสังเคราะห์

3.3 วิธีการวัดและประเมินผล

การวัดและการประเมินผลทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ก่อนจะมีความซับซ้อนพอสมควร เพราะกระบวนการคิดนี้มีความเป็นนามธรรมสูง และโดยเฉพาะหลักการประเมินและวัดผลเพื่อการพัฒนาที่มีหัวใจสำคัญอยู่ที่การยอมรับของผู้ประเมินเป็นสำคัญ เพราะการการพัฒนาตนเองให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมไปทางที่พึงประสงค์อย่างถาวรนั้น นอกจากจะเกิดจากวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้การยอมรับแล้ว การประเมินก็มีความจำเป็นต้องดำเนินการอย่างสัมพันธ์กับวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วย แนวคิดที่เหมาะสมกับการวัดและประเมินผลทักษะนี้ควรจะเป็นแนวคิดที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นให้ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลก็จะสามารถทำให้การประเมินนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ครบถ้วน แนวคิดที่เหมาะสมกับการวัดและประเมินผลแบบนี้เรียกว่า “การวัดและประเมินผลแบบ 360 องศา” (360 Degree Feedback) ซึ่งจัดว่าเป็นการประเมินแลรอบด้านอันจะทำให้สามารถเห็นคุณภาพของผู้ถูกประเมินได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทำให้ง่ายต่อการสรุปผลเชิงคุณภาพ ดังนี้

(1) ทำให้ได้ทักษะที่หลากหลายในการประเมินผู้เรียนมากยิ่งขึ้น และถือเป็นการเปิดโอกาสให้มีการวิพากษ์วิจารณ์เชิงสร้างสรรค์ ทั้งยังเป็นการชี้ให้เห็นจุดบกพร่องและการระบุจุดเด่นของตนอีกด้วย

(2) เกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงภาวะผู้นำของผู้รับการประเมิน และพร้อมทั้งการปรับปรุงระดับความพึงพอใจของผู้ได้รับข้อมูลย้อนกลับ

(3) สร้างการมีส่วนร่วมระหว่างพนักงานที่ร่วมกิจกรรมการประเมิน และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนอีกด้วย ทำให้มีการสื่อสารที่ดี มีความเชื่อมั่นระหว่างกัน เกิดความร่วมมือกัน ทั้งยังสร้างจิตสำนึกในการมองประโยชน์ส่วนรวมกันมากขึ้น

รูปแบบการประเมินแบบ 360 องศา ข้อเด่นของผู้เรียน ให้ข้อมูลย้อนกลับ และเป็นการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้สอนไปด้วย ในขณะเดียวกันก็ต้องมีการสอบสรุปผลปลายทาง(Summative Assessment) เพื่อวัดและตัดสินกระบวนการเรียนรู้ (The end of learning process) ด้วยวิธีการ ดังนี้

(1) ใช้การอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced) สำหรับวัดความสำเร็จในการปฏิบัติของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา ใช้ศักยภาพตามขีดความสามารถ โดยไม่ต้องเปรียบเทียบกับผู้อื่นหรือการตัดสินแบบอิงกลุ่ม

(2) การประเมินสมรรถนะที่สำคัญ (Crucial Outcome) ก่อน ทั้งนี้เพราะผลการเรียนรู้/การปฏิบัติของทุกสมรรถนะมีความสำคัญไม่เท่ากัน บางสมรรถนะอาจมีความสำคัญกว่าอีกสมรรถนะหนึ่ง ผู้สอนจึงจำเป็นต้องตั้งข้อจำกัดหรือเงื่อนไขในการเรียนรู้และการประเมินผลให้ชัดเจน

(3) บูรณาการสมรรถนะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน ไม่ประเมินแยกตามหน่วยสมรรถนะออกจากกัน แม้ว่ากรอบมาตรฐานจะกำหนดแยกเป็นหน่วยสมรรถนะ สมรรถนะย่อย และตัวบ่งชี้ ในที่นี้ไม่ได้หมายความว่าผู้สอนจะต้องจัดการเรียนการสอนหรือประเมินผลแยกแต่ละสมรรถนะ เพราะในการจัดเนื้อหาการสอนแต่ละหน่วยอาจต้องเกี่ยวข้องกับสมรรถนะทางการคิดต่าง ๆ

การประเมินแบบ 360 องศา เป็นการสมมติเชิงเปรียบเทียบการวัดและประเมินผลแบบมีส่วนร่วม โดยใช้องศาทางคณิตศาสตร์มาเปรียบเทียบให้เห็นเป็นรูปธรรมชัด ๆ ดังนี้

การประเมินแบบ 360 องศา	การประเมินในรูปแบบการเรียนการสอน
1. ศูนย์กลาง – 0 องศา	1. ผู้เรียนประเมินตนเอง
2. ด้านบน – 90 องศา	2. ผู้สอนประเมิน
3. ด้านข้าง (แนวนอน) – 180 องศา	3. เพื่อนร่วมชั้นเรียน/กลุ่มย่อย
4. ด้านล่าง – 360 องศา	4. ประเมินจากฐานความรู้

3.4 สมรรถนะที่คาดหวัง

ระดับ	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
5	(คิดยิ่งใหญ่) สามารถนำการคิดจากระดับที่ 4 มาเผยแพร่สู่บุคคลอื่นให้เกิดความเชื่อมั่นและความร่วมมือในการปรับใช้ความคิดอย่างถูกต้องและเหมาะสม
4	(คิดใหญ่) สามารถนำการคิดจากระดับที่ 3 มาเพิ่มเติมด้วยแนวคิดของตนเองที่เน้นความชัดเจน ถูกต้อง และสมบูรณ์ แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นในการคิดนั้น
3	(คิดได้) สามารถนำการคิดจากระดับที่ 2 มาแสดงให้เห็นว่ามีผลต่อการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง
2	(คิดเป็น) สามารถนำการคิดจากระดับที่ 1 มาจัดให้เป็นขั้นตอนอย่างมีกระบวนการเชิงประจักษ์
1	(คิดให้เห็น) สามารถแสดงพฤติกรรมสื่อสารให้เห็นว่าได้พยายามใช้วิธีการคิดตามโจทย์หรือคำสั่งใด ๆ

4. ทักษะด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การเรียนรู้ตลอดชีวิต หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ตลอดช่วงชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากตัวบุคคล ได้ทุกเพศ ทุกวัย ทุกเวลา ทุกสถานที่ โดยบุคคลรู้จักวิธีเฝ้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ทั้ง การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีหลายรูปแบบ เพื่อพัฒนาตนเองให้มี ความรู้ ความสามารถ และทักษะในการดำเนินชีวิต การเรียนรู้ตลอดชีวิตจึงถือว่ามีค่าอย่างมากต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน การเรียนรู้ตลอดชีวิต 4 ด้าน ได้แก่

1) *ด้านการเรียนรู้เพื่อรู้* หมายถึง การเรียนรู้ที่ไม่มีผู้ใดแกล้งไปสำหรับการเรียน ความรู้ที่มีอยู่ อาจล้าสมัยได้ จึงต้องค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ การให้ความสนใจที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา โดยการเรียนรู้ต่าง ๆ รอบตัว การหาเวลาว่างที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองจากการฟัง การอ่าน การดู การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้จากผู้อื่นและนำมาปรับใช้กับตนเอง การเลือกวิธีการเรียนรู้แบบใหม่ ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการที่จะรู้ การแสวงหาความรู้ที่อยู่ตลอดเวลาเป็นการต่อยอดความรู้ที่มีอยู่ การเรียนรู้ โดยการลองผิดลองถูกเป็นการสร้างความรู้ขึ้นมาใหม่ และการเรียนรู้มากยิ่งขึ้นทำให้ฉลาดมากขึ้น

2) *ด้านการเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้* หมายถึง การนำความรู้ที่เรียนมาไปฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่การประกอบอาชีพ การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติทำให้เข้าใจในสิ่งที่เรียนมากขึ้น และสามารถนำประสบการณ์มาประยุกต์เป็นความรู้ใหม่ได้ การนำความรู้ที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน หรือ การนำสิ่งที่เรียนรู้ในหลาย ๆ วิชามาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ การฝึกปฏิบัติจริง คือ ประสบการณ์หนึ่งในการเรียนรู้ โดยการนำความรู้มาใช้ในการแก้ไขปัญหาให้กับสถานการณ์ต่าง ๆ การถ่ายทอดความรู้ให้บุคคลอื่น โดยการสรุปความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ ซึ่งการฝึกปฏิบัติบ่อย ๆ ในสิ่งที่ได้เรียนมา ทำให้เกิดความชำนาญ โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติ ฝึกคิด และฝึกทักษะต่าง ๆ ได้อย่างดี

3) *ด้านการเรียนรู้เพื่ออยู่ร่วมกัน* หมายถึง การเรียนรู้ที่จะปรับตนเองให้เข้ากับสังคมเพื่อนในห้องเรียนได้เป็นอย่างดี และสามารถเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมที่มีความหลากหลายในวัฒนธรรม เรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกัน พร้อมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นก่อนตัดสินใจ ไม่ยึดถือความคิดตนเป็นหลัก

มีความเข้าใจในความแตกต่างกัน สามารถสื่อสารทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้ รวมทั้งเข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคลในการอยู่ร่วมกัน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันทำให้เกิดการเรียนรู้เพื่ออยู่ร่วมกัน

4) **ด้านการเรียนรู้เพื่อชีวิต** หมายถึง การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา สามารถพัฒนาตนเองด้วยวิธีการต่าง ๆ การรู้ถึงศักยภาพ ความถนัด ความสนใจ ของตนเองอย่างถ่องแท้ และเลือกแนวทางการพัฒนาตนเองตามศักยภาพของตนเอง มีความสามารถคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมาเหตุผล

4.1 นิยาม

ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต หมายถึง การพัฒนาความสามารถของบุคคล ประกอบด้วย การคิด วิเคราะห์ การสื่อสาร การประสานร่วมมือ และความคิดสร้างสรรค์เพื่อนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิต โดยมีคุณลักษณะคือเป็นคนช่างสังเกต ช่างคิด และเป็นนักปฏิบัติ แสดงออกเป็นพฤติกรรมที่สามารถประเมินได้ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) สนใจใฝ่เรียนรู้ 2) แสวงหาความรู้/ เรียนรู้ด้วยตนเอง/ รู้จักค้นคว้า / สืบค้นข้อมูลความรู้ได้ 3) ถ่ายทอดแบ่งปัน/ นำเสนอข้อมูลความรู้ได้ และ 4) นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิต

4.2 วิธีการเรียนการสอน/การจัดกิจกรรม

4.2.1 **วิธีการเรียนการสอน** เน้นการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ การเรียนรู้จากสื่อ การใช้ปัญหาเป็นฐาน กิจกรรมเรียนรู้นอกห้องเรียน เป็นต้น

4.2.2 **การจัดกิจกรรมวิธีการเรียนรู้ตลอดชีวิต** โดยการเลือกวิธีการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้ค้นหาวิธีการเรียนรู้ใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เช่น การเรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยี YouTube ฟังเพลง ดูข่าว ดูหนัง เพื่อให้ให้นักศึกษานำข้อมูลความรู้จากสื่อมาพัฒนาศักยภาพของตนเองได้หลากหลายวิธี ได้ความรู้ที่หลากหลาย

4.3 วิธีการวัดและประเมินผล

วิธีวัดและประเมินผลของทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรม งานที่มอบหมาย และข้อสอบอัตนัย

4.4 สมรรถนะที่คาดหวัง

ระดับ	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
5	สนใจใฝ่เรียนรู้ รู้จักแสวงหาข้อมูลความรู้ นำเสนอข้อมูลความรู้สิ่งที่ศึกษา สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เป็นประโยชน์ในชีวิตได้ ในระดับดีมาก
4	สนใจใฝ่เรียนรู้ รู้จักแสวงหาข้อมูลความรู้ นำเสนอข้อมูลความรู้สิ่งที่ศึกษา สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เป็นประโยชน์ในชีวิตได้ ในระดับดี
3	สนใจใฝ่เรียนรู้ รู้จักแสวงหาข้อมูลความรู้ นำเสนอข้อมูลความรู้สิ่งที่ศึกษา สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เป็นประโยชน์ในชีวิตได้ ในระดับพอใช้

ระดับ	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
2	สนใจใฝ่เรียนรู้ รู้จักแสวงหาข้อมูลความรู้ นำเสนอข้อมูลความรู้สิ่งที่ศึกษา สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เป็นประโยชน์ในชีวิตได้ ในระดับเริ่มมีการพัฒนา
1	สนใจใฝ่เรียนรู้ รู้จักแสวงหาข้อมูลความรู้ นำเสนอข้อมูลความรู้สิ่งที่ศึกษา สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เป็นประโยชน์ในชีวิตได้ แต่ต้องปรับปรุงมาก

5. ทักษะการบริหารชีวิต

ชีวิตมีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ กาย (Body or Form) และใจ (Mind) ที่จะต้องบำรุงดูแลรักษาให้ดำรงอยู่อย่างปลอดภัยและมีความสุข แต่ชีวิตมนุษย์มีความแตกต่างจากชีวิตสัตว์ประเภทอื่นเพราะมีความซับซ้อนด้านสังคมและความคิด ดังนั้นการบริหารชีวิตนอกจากจะบริหารกายกับจิตของตนเองแล้วยังต้องศึกษาเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับคนอื่นหรือมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นอย่างมิตรไมตรีและอย่างสร้างสรรค์

ดังนั้น การบริหารชีวิตจึงสามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ กาย จิต (มีสติ มีเมตตาธรรม ขยัน ซื่อสัตย์ อดทน) การงาน/การเงิน และปฏิสัมพันธ์ครอบครัว/สังคม

5.1 นิยาม

การบริหารชีวิต หมายถึง การดูแลบำรุงรักษาชีวิตให้มีความสุขสมบูรณ์ปลอดภัยทั้งร่างกายและจิตใจ ในการดำรงชีวิตอยู่ทั้งในส่วนที่เป็นบริบทส่วนตัว บริบททางสังคมและบริบทที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

5.2 วิธีการเรียนการสอน/การจัดกิจกรรม

กิจกรรมการเรียนการสอนมีหลาย ๆ รูปแบบขึ้นอยู่กับหัวข้อและปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ในชั้นเรียน ซึ่งยังรักษาประเด็นหลักและเป้าประสงค์หลักไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น รูปแบบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงมีหลากหลาย อาทิ

- (1) Problems - Based Learning
- (2) Active – Learning
- (3) Creativity Based Learning
- (4) Discovery Method and Presentation
- (5) กิจกรรมWorkshopในชั้นเรียน

ตัวอย่างใบงาน/กิจกรรมการเรียนรู้ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารชีวิต

(1) *คลิปวิดีโอ* “กำเนิดชีวิต, การเกิดแรกเกิด, ค่าน้ำนม แม่กับช่วยลูก แม่ไก่อ่สละชีวิตเพื่อลูก, พระคุณของแม่ แม่ของใคร, Earth Zoom, The observable universe, The Big bang เป็นต้น

(2) *ใบงาน ตัวอย่างใบงาน* เช่น

- ใบงานที่ 1 “ภาพกับชีวิต” / “เราคือใคร จะไปไหน จะไปอย่างไร”
- ใบงานที่ 2 “คุณค่าของชีวิต” / “คุณค่าภายในกับคุณค่าภายนอก”

- ใบงานที่ 3 “ชีวิตกับการออม” / “1,000 บาทอยู่ได้ 1 เดือน” / “The money coach”
- ใบงานที่ 4 “ความสุขในชีวิตของฉัน” / “การหลั่งสารแห่งความสุข”

(3) กิจกรรม Workshop ในชั้นเรียน ด้วยการฝึก Kindness Meditation เป็นการ สติ สมาธิและปัญญา การทำดีโดยไม่มีเงื่อนไข การส่งพลังความรักความเมตตาและความปรารถนาดีต่อกันและกันอย่างไร้ขอบเขตเพื่อเพิ่มคุณธรรมให้มีในตัวตน คนมีคุณธรรม คือ คนมีความสุข คนมีความสุข คือ คนมีคุณธรรม

มนต์แห่งเมตตาธรรมนั้นเน้นฝึกปฏิบัติสติ สมาธิ และปัญญาเพื่อส่งพลังความเมตตาและปรารถนาดีให้แก่ตนเองและคนอื่นๆ ไร้ขอบเขตโดยปราศจากเงื่อนไขในเรื่องของวรรณะ เชื้อชาติ ศาสนา สถาบัน และวัฒนธรรม เพื่อให้ตนเอง คนอื่น และสังคมมีความสุขซึ่งเป็นการเสริมสร้างให้ตนเองมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น

เน้นคุณธรรม-จริยธรรมด้านความรับผิดชอบ/สัมพันธภาพในกลุ่ม/การทำงานเป็นทีม/การตรงต่อเวลา/ความซื่อสัตย์/ความอดทน/การแสดงออกที่ดีงาม/การวิเคราะห์ สังเคราะห์และแบ่งปันความรู้และความดีงามแก่กันและกันจากการสืบค้นข้อมูลในสำนักบรรณสารและจากแหล่งอื่นๆ ด้วยการบันทึกให้เห็นเป็นรูปธรรมและการกล้านำเสนอและแบ่งปันในสิ่งที่ดีงามและความรู้ที่ได้ค้นคว้ามาแก่เพื่อน ๆ

(4) นำเสนองานที่กำหนดให้

- หัวข้อที่ 1 “ความรักความเมตตาทำให้เกิดความสุขทำให้เกิดพลังได้จริงหรือไม่”
- หัวข้อที่ 2 “มีวิธีการแผ่เมตตาจิตให้ตนเองอย่างไร”
- หัวข้อที่ 3 “การให้ความเมตตาปรารถนาดีต่อตนเองและต่อคนอื่นทำให้มีความสุขจริงหรือไม่”
- หัวข้อที่ 4 “เราสามารถออกแบบความสุข-ทุกข์ให้กับชีวิตตนเองได้หรือไม่”
- หัวข้อที่ 5 “การให้ความเมตตาต่อตนเองต่างจากการเห็นแก่ตัวอย่างไร”
- หัวข้อที่ 6 “นักศึกษากำหนดหัวข้อแห่งความสุขเองตอบเองอย่างมีความสุข”

5.3 วิธีการวัดและประเมินผล

วิธีวัดและประเมินผลของทักษะการบริหารชีวิต ได้แก่ สังเกตพฤติกรรมและผลการเรียนรู้ ผลของการทำกิจกรรมในชั้นเรียน วิเคราะห์จากใบงาน ตามที่ได้ระบุในแผนการสอน และจากระบบ Scoring Rubrics

5.4 สมรรถนะที่คาดหวัง

ความสำคัญ	นิยาม
สุขภาพกาย	มีร่างกายให้แข็งแรง ปราศจากโรค มีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการดูแลสุขภาพ ตระหนักและเห็นคุณค่าในการออกกำลังกาย เพราะสุขภาพที่ดีย่อมมีความสุขในการดำรงชีวิต
สุขภาพใจ (จิตใจ/อารมณ์)	มีความรักความเมตตาปรารถนาดีต่อตนเองและผู้อื่น รู้จักให้อภัยแก่ตนเองและผู้อื่น และมีความกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบ ยอมรับความ

ความสำคัญ	นิยาม
	ผิดพลาดที่เกิดขึ้น มีจิตใจที่เข้มแข็งและมีแรงบวกในการทำงานและการดำเนินชีวิตเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้
อาชีพการงาน/การเงินและเวลา	มีความสามารถในการวางแผนด้านการเงินอย่างเป็นระบบ เช่น มีความรู้ความสามารถในการหาเงิน รู้จักใช้เงินให้เกิดประโยชน์ รู้จักการบริหารหนี้สินในชีวิตประจำวัน รู้จักออม รู้จักวิธีลงทุนเพื่อสร้างความมั่งคั่งให้กับชีวิต รู้จักวางแผนและจัดสรรเวลาในการทำงาน และรู้จักจัดลำดับความสำคัญก่อน-หลังของงานที่จะทำ มีความขยันหมั่นเพียร มีความมุ่งมั่น กระตือรือร้น และอดทนต่ออุปสรรคทั้งจากการเรียและการทำงาน
ครอบครัว/สังคม	มีสัมพันธภาพที่ดีในการดำรงชีวิตในครอบครัวและสังคม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีด้วยความรักความเมตตาช่วยเหลือเกื้อกูลต่อสมาชิกในครอบครัวและบุคคลอื่นในสังคมด้วยความรู้ความเข้าใจในความความรู้สึก อารมณ์ และความต้องการของตนเองและคนอื่นๆ ที่เข้าไปเกี่ยวข้องมีความสามารถในการควบคุมหรือจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้อย่างเหมาะสม มีคุณธรรม จริยธรรมในการครองตน

ระดับ	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
5	บริหารจัดการชีวิตให้ดีกว่าเดิมได้ทั้งในด้านสุขภาพกายและใจ ด้านการเงินและด้านปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นในสังคม (Create/Put into together in new way)
4	สังเคราะห์หรือตัดสินสิ่งที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตได้ว่าสิ่งไหนมีคุณค่าดีหรือไม่ดีต่อการดำรงชีวิต (Evaluate/Decision)
3	วิเคราะห์แยกแยะได้หรือตัดสินได้ว่าอันไหนเป็นประโยชน์ไม่เป็นประโยชน์ต่อชีวิต (Analyze)
2	นำความรู้ไปปรับใช้ในการบริหารชีวิตเป็นปฏิบัติดูแลตนเองเป็น (Use knowledge/apply)
1	รู้และเข้าใจการบริหารชีวิต (Knowledge)

6. ทักษะด้านสังคม

ทักษะทางสังคม เป็นทักษะที่มีความจำเป็นสำหรับบุคคล เนื่องจากมนุษย์จำเป็นต้องอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มภายใต้กฎ ระเบียบของสังคม เพื่อให้สังคมดำรงอยู่ได้ด้วยความสะดวก และเกิดความเจริญก้าวหน้าของสังคม ดังนั้น บุคคลจึงจำเป็นต้องมีการปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในลักษณะและสถานะที่แตกต่างกันตามบทบาทของตนในสังคม การใช้ชีวิตประจำวันในสังคมจึงจำเป็นต้องใช้ทักษะด้านต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้เพื่อให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

6.1 นิยาม

ทักษะทางสังคม หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการมีปฏิสัมพันธ์และอยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้กฎ ระเบียบของสังคมนั้น ๆ โดยทักษะทางสังคมโดยรวม ได้แก่ การสร้างความตระหนักรู้ทางสังคม (Social Awareness) ของบุคคล ประกอบด้วย

1) *สัมพันธ์ภาพ (Relationship)* เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หรือกลุ่มบุคคล โดยมุ่งหวังให้เกิดความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ความร่วมมือ และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ การสร้างสัมพันธ์ภาพจำเป็นต้องนำทักษะอื่น ๆ เช่น ทักษะการสื่อสาร (Communication) ทักษะการปรับตัว (Adaptability) ทักษะความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (Empathy) ทักษะในการจัดการกับอารมณ์ (Coping with Emotion) เป็นต้น มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบทบาท ภาวเทศะ ในแต่ละสถานการณ์หรือบริบทนั้น ๆ ด้วย

1.2 *การทำงานเป็นทีม (Teamwork)* เป็นวิธีที่ทำให้บุคคลสามารถทำงานร่วมกันกับผู้อื่นตามบทบาท และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีความสุข ในขณะที่เดียวกันก็สามารถทำให้งานบรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จได้อีกด้วย โดยการทำงานเป็นทีมจำเป็นต้องนำทักษะอื่นมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์เช่น ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการจัดการเวลา ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะความเป็นผู้นำ ทักษะการมีส่วนร่วม ทักษะการจัดการความขัดแย้ง เป็นต้น

1.3 *ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility)* หมายถึง บทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ต้องตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินชีวิตที่ไม่สร้างปัญหาให้แก่สังคมและสิ่งแวดล้อม และมีจิตสำนึกที่ดีในการมีส่วนร่วมแก้ปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการมีจิตสำนึกสาธารณะ (Public Consciousness) ที่แสดงออกถึงสิ่งใด ๆ ที่เป็นสาธารณะนั้น มิใช่ของหนึ่งผู้ใด ทุกคนมีสิทธิและหน้าที่ที่จะดูแล บำรุงรักษา ร่วมกันเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งประโยชน์ดังกล่าวมีผลต่อความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของคนในสังคม

6.2 วิธีการเรียนการสอน/การจัดกิจกรรม

6.2.1 การจัดกิจกรรมที่ให้นักศึกษาได้ทำกิจกรรมร่วมกัน

6.2.2 การจัดกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกการทำงานเป็นทีม

6.2.3 การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งประเภทเดี่ยว และกลุ่ม เพื่อให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น หรือ แสดงพฤติกรรมในชีวิตประจำวันที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม หรือกิจกรรมอื่นใดที่สอดแทรกเนื้อหาที่แสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นต้น

6.3 วิธีการวัดและประเมินผล

วิธีวัดและประเมินผลของทักษะด้านสังคม ได้แก่

6.3.1 *การสังเกต (Observation)* วิธีการสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกผ่านการใช้คำพูด และการกระทำในระหว่างการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ได้แก่ การเข้าร่วมกลุ่มกับผู้อื่น การแสดงความคิดเห็นระหว่างร่วมกิจกรรมกลุ่ม การแสดงพฤติกรรมในลักษณะของความเป็นผู้นำและผู้ตาม พฤติกรรมในการยอมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น พฤติกรรมการแสดงออกต่อหน้าสาธารณชนผ่านการนำเสนองาน เป็นต้น

6.3.2 *การทดสอบ (Testing)* วิธีการทดสอบ โดยใช้ข้อสอบอัตนัย หรือ ปรนัย เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทเรียนและการนำไปปรับใช้ (กรณีศึกษา)

6.3.3 การปฏิบัติงาน (Performance)/งานที่มอบหมาย วิธีการพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของงานตามที่ได้รับมอบหมาย

6.4 สมรรถนะที่คาดหวัง

ระดับ	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
5	มีสัมพันธภาพกับผู้อื่นภายในชั้นเรียนเดียวกันมาก มีส่วนร่วมทำงานกับทีมและแสดงความคิดเห็นเป็นประจำ มีความเป็นผู้นำและความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์
4	มีสัมพันธภาพกับผู้อื่นภายในชั้นเรียนเดียวกันมาก มีส่วนร่วมทำงานกับทีมและแสดงความคิดเห็นอยู่เสมอ
3	มีสัมพันธภาพกับผู้อื่นภายในชั้นเรียนเดียวกันปานกลาง มีส่วนร่วมทำงานกับทีมและแสดงความคิดเห็นบ่อยครั้ง
2	มีสัมพันธภาพกับผู้อื่นภายในชั้นเรียนเดียวกันน้อย มีส่วนร่วมทำงานกับทีมและแสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้ง
1	มีสัมพันธภาพกับผู้อื่นภายในชั้นเรียนเดียวกันน้อยมาก, ไม่มีส่วนร่วมทำงานกับทีม, ไม่แสดงความคิดเห็นใด ๆ

รายชื่อคณะกรรมการจัดการความรู้ (KM) สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2565-2566

1. อาจารย์ ดร.กรภัค จำประยูร	ที่ปรึกษา
2. อาจารย์ ดร.มนตรี ธีรธรรมพิพัฒน์	ที่ปรึกษา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรนนท์ พุทธา	ประธานคณะกรรมการ
4. อาจารย์ ดร.ปรภัสร์ มาสะอาด	กรรมการ
5. อาจารย์สุเวส อันตริ์วรกุล	กรรมการ
6. อาจารย์ ดร.สายใจ ระดมสุข	กรรมการ
7. อาจารย์จันทนา มณีอินทร์	กรรมการ
8. อาจารย์ประภาภรณ์ เจริญชัยนพกุล	กรรมการและเลขานุการ

รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หัวข้อ “แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ Soft skill”

1. อาจารย์ณัฐฐา พิรุณสุวรรณค์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายการจัดการเรียนสอน
2. อาจารย์บุญสมัย เรืองยุวนนท์	อาจารย์ประจำสำนักวิชาศึกษาทั่วไป
3. อาจารย์ไกรสิงห์ ทรงศิริ	อาจารย์ประจำสำนักวิชาศึกษาทั่วไป
4. อาจารย์พัทธ์ธีรา โรจน์รัฐคุณาร	อาจารย์ประจำสำนักวิชาศึกษาทั่วไป